

UDSKRIFT
AF
ØSTRE LANDSRETS DOMBOG

D O M

Afsagt den 16. august 2016 af Østre Landsrets 11. afdeling
(landsdommerne Ole Græsbøll Olesen, Karen Hald og Julie Arnth Jørgensen (kst.) med
domsmænd).

11. afd. nr. S-3485-15:

Anklagemyndigheden

mod

erstatningssøgende

E

Født december 1991

(advokat David Neutzsky-Wulff, besk.)

Frederiksberg Rets dom af 11. december 2015 (sag nr. 9295/2015) er anket af E
med påstand om erstatning på 27.800 kr. med tillæg af sædvanlig proces-
rente fra den 5. november 2014.

Anklagemyndigheden har påstået stadfæstelse.

Forklaringer

Der er i landsretten afgivet supplerende forklaring af erstatningssøgende, der har forklaret blandt andet, at han forstod X1's ord om at "choppe", som om X1 ville slå F . X1 slog ikke ud efter F , idet han sagde det. Erstatningssøgende så på intet tidspunkt våben. Som han forstod det, skyldte F penge til X1 . F havde givet X1 nogle penge, men X1 ville have flere.

Landsrettens begrundelse og resultat

Af de grunde, der er anført af byretten, og da det for landsretten fremkomne ikke kan føre til andet resultat, stadfæster landsretten dommen.

T h i k e n d e s f o r r e t :

Byrettens dom i sagen mod erstatningssøgende E stadfæstes.

Erstatningssøgende skal betale sagens omkostninger for landsretten.

(Sign.)

— — —
Udskriftens rigtighed bekræftes. Østre Landsret, den 17-08-2016

Hawa M. Dahir
kontorfuldmægtig

Udskrift af dombogen

DOM

afsagt den 11. december 2015

Rettens nr. 9295/2015

Politiets nr. sak-2014-521-5056

Anklagemyndigheden

mod

E

Født december 1991

Sagens baggrund og parternes påstande.

Denne sag er behandlet med domsmænd.

E har fremsat krav om erstatning på kr. 88.600,00 med tillæg af sædvanlig procesrente fra kravets fremsættelse den 5. november 2014.

Erstatningskravet er opgjort således:

Tort. 1. døgn af frihedsberøvelse	kr. 6.200,00
Tort 28 dage á 800 kr. af frihedsberøvelse	kr. 21.600,00
I alt	kr. 27.800,00

Anklagemyndigheden har påstået frifindelse.

Oplysningerne i sagen

E var i perioden 30. maj - 27. juni 2014 frihedsberøvet, idet han i et grundlovsforhør den 31. maj 2014 blev varetægtsfængslet for en sigtelse vedrørende røveri efter straffelovens § 288, stk. 1, nr. 1, til dels forsøg, jf. § 21, ved den 30. maj 2014 ca. kl. 19.30 på i forening og efter forudgående aftale med X1 ved vold eller trussel om øjeblikkelig anvendelse af vold at have formået F til at udlevere 400 kr. i kontanter, ligesom sigtede og X1 forsøgte at formå F til at hæve yderligere 500 kr. til samt til at udlevere sin telefon til dem, hvilket forehavende mislykkedes, da F søgte tilflugt i en forretning.

Grundlaget for anholdelsen og varetægtsfængslingen var bl.a. de forklaringer F og tre andre vidner havde afgivet til politirapport.

E blev ved dom af 30. september 2014 afsagt af retten på Frederiksberg, i en sag hvor X1 var medtiltalt, frifundet for den rejste tiltale, der nu var sålydende:

"2.

Begge tiltalte

røveri efter straffelovens § 288, stk. 1 nr. 1,

ved den 30. maj 2014 ca. kl. 19.30 ved på i i forening og efter forudgående aftale eller fælles forståelse, for at skaffe sig eller andre uberettiget vinding, ved vold eller trussel om øjeblikke anvendelse af vold, at have aftvunget F 200 kr., idet tiltalte X1 udtalte: "jeg fucking chopper dig din fucking bums" og "hæv 500 kr. til mig" eller lignende, ligesom begge tiltalte forlangte at få F's telefon, hvorved F hævede 200 kr., som han afleverede til de tiltalte."

I præmisserne anføres:

"forhold 2

Ved vidnet F's forklaring, der støttes af vidnerne V1 og V2's forklaringer lægges det til grund, at tiltalte X1 fortsatte med at true F til at betale flere penge og herunder udtalte 'jeg chopper dig' eller lignende udtalelser. Det er herefter tillige det bevist, at tiltalte X1 er skyldig i forsøg på røveri i forhold 2.

For så vidt angår tiltalte E finder to voterende dommere, at der ikke er ført det til domfældelse fornødne bevis for, at tiltalte er skyldig.

De voterende har lagt vægt på, at tiltalte gennem hele sagen har forklaret, at han blev på stedet af nysgerrighed og fordi tiltalte X1 fortalte ham, at vidnet F skyldte ham penge. Der er dermed ikke bevist den fornødne berigelseshensigt på egne eller tiltalte X1's vegne. Da der herefter er en sådan rimelig tvivl om, hvorvidt tiltalte har haft forsæt at deltage i et røverforsøg, skal der ske frifindelse.

En voterende dommer finder, at der skal lægges afgørende vægt på vidnet F's forklaring sammenholdt med overvågningsbillederne og de øvrige oplysninger, hvorefter det kan lægges til grund, at tiltalte E efter at have talt kortvarigt med tiltalte X1 deltog aktivt i diskussionen med vidnet og herunder opfordrede ham til at give tiltalte X1 sin telefon og penge, ligesom tiltalte E lagde de 200 kr., som tiltalte X1 fik i egen lomme. Denne voterende finder endvidere, at der skal lægges vægt på tiltaltes egen forklaring om, at tiltalte X1 truede vidnet flere gange i hans påhør. Under disse omstændigheder tilsidesættes tiltaltes forklaring om, at han troede han var med til at inddrive en gæld. Det er herefter bevist, at tiltalte E har haft fornødne forsæt til at medvirke til forsøg på røveri.

Der afsiges dom efter stemmeflertallet, hvorefter tiltalte E frifindes."

E fremsatte den 5. november 2014 ovennævnte krav om tortgodtgørelse og erstatning.

Statsadvokaten afviste den 2. januar 2015 at imødekomme kravet og anførte bl.a.:

”

Det fremgår af sagen, at to vidner den 30. maj 2014 så Deres klient og X1 stå sammen med F ved et busstoppested på i . Ifølge vidnernes forklaring forsøgte F gentagne gange at gå fra stedet, men han blev holdt tilbage af Deres klient og X1, der begge virkede ophidsede. Deres klient og X1 førte, ifølge vidnerne, F hen til en hæveautomat ved på , hvor det var tydeligt, at Deres klient og X1 ville have F til at hæve penge, idet F flere gange pegede på hæveautomaten og slog ud med armene som et tegn på, at han ikke havde lyst til at hæve penge. Vidnerne forklarede desuden, at Deres klient og X1 begge deltog aktivt i diskussionen med F , hvilket støttes af videoovervågningen fra hæveautomaten ved . Det ene vidne forklarede endvidere, at Deres klient havde taget fat i den F's nakke.

Jeg har endvidere lagt vægt på, at Deres klient ved anholdelsen den 30. maj 2014 blev fundet i besiddelse af 200 kroner, hvilket var et af de beløb, som X1 inddrev hos F . Deres klient har desuden forklaret til politiet, at X1 truede F flere gange i hans påhør, men Deres klient forblev på stedet uden at gribe ind over for truslerne.

I medfør af retsplejelovens § 1018 a, stk. 3 kan erstatning nedsættes eller nægtes, såfremt den pågældende selv har givet anledning til foranstaltningerne. Spørgsmålet om nedsættelse eller bortfald af erstatninger på grund af egen skyld er behandlet i betænkning nr. 801/1977, kapitel 4, hvor det på side 32, bl.a. er anført, at egen skyld forudsætter, at sigtedes handlemåde må karakteriseres som culpøs, og at det dertil må stå for ham som en påregnelig følge af hans adfærd, at han kan blive udsat for strafforfølgelse.

Jeg finder, at Deres klient har udvist en sådan culpøs adfærd ved at have opholdt sig på stedet og dellaget aktivt i diskussionen med F , ligesom han ifølge sin egen forklaring overhørte trusler mod F , som han ikke greb ind over for, samt ved at være i besiddelse af 200 kr. ved anholdelsen. Politiet havde derfor rimelig grund til at formode, at Deres klient var involveret i roveriet, og Deres klient måtte kunne påregne at blive anholdt og frihedsberøvet i længere tid på grund af sagens alvorlige karakter. På denne baggrund finder jeg, at Deres klient har udvist egen skyld, jf. retsplejelovens § 1018 a, stk. 3, og der er derfor ikke grundlag for at yde erstatning for frihedsberøvelsen.

Jeg kan desuden meddele, at jeg ikke finder grundlag for at yde erstatning for forsinket opstart på studie, da det ikke er dokumenteret, at Deres klient i denne forbindelse har lidt et økonomisk tab.

”

E påklagede afgørelsen til Rigsadvokaten, der den 16. marts 2015 besluttede ikke at ændre Statsadvokaens afgørelse og i den forbindelse henviste til Statsadvokatens begrundelse. Dog fandt Rigsadvokaten ikke, at et vidne havde forklaret, at et vidne havde oplyst, at erstatnings-søgende havde haft fat i forurettedes nakke.

E anmodede i brev af 24. april 2014 til Statsadvokaten om at foranledige, at sagen blev indbragt for retten

Forklaringer.

Erstatnings-søgende har i grundlovsforhøret den 31. maj 2014 afgivet følgende forklaring:

".....

Anholdte forklarede, at han var til stede i går under en episode. Han var ikke oppe i lejligheden. Anholdte kender ikke nogen af personerne i øvrigt.

Anholdte havde spillet fodbold på . De var færdige omkring lidt syv, hvorefter anholdte sagde til sine venner, at han ville gå hjem. Han tog bussen og stod af tæt på zoologisk have. Han gik på venstre side af vejen, og på højre side af vejen stod to personer. Den ene, som anholdte har fået at vide hedder X1, kaldte på anholdte. Anholdte kendte ikke de to personer. Han har fået at vide, at den anden somalier hedder X1. Både anholdte og X1 er somalier. Da X1 kaldte på anholdte, gik han derover. X1 spurgte, om anholdte havde smøger, men det havde anholdte ikke. Anholdte lagde mærke, til at de to personer diskuterede, og han blev derfor stående, fordi han var nysgerrig. X1 sagde, at han og drengen havde været oppe i en lejlighed, hvor de havde taget stoffer, og at drengen skyldte penge for det. Anholdte hørte, at X1 sagde til drengen, at han ville smadre drengen, hvis han ikke gav X1 penge og hans telefon. Drengen sagde, at han allerede havde givet X1 400 kr. X1 ville have flere penge eller telefonen. Anholdte så ikke, at X1 gav drengen de 400 kr. Anholdte spurgte X1, hvorfor han ikke bare lod drengen gå, hvis drengen allerede havde givet ham 400 kr. Anholdte fik at vide, at han ikke skulle blande sig. Han tror, at både X1 og drengen var påvirket af stoffer. X1 og drengen gik over til en hæveautomat, der lå lige ved siden af, hvor de havde stået. X1 sagde til anholdte, at han ikke skulle gå med. Anholdte blev stående bagved dem. Der kom en dame gående, og drengen spurgte damen, om hun ikke kunne hjælpe ham. Drengen gik med damen stille og roligt. X1 spurgte anholdte, om han vidste, hvor han kunne købe smøger. Anholdte henviste X1 til en kiosk. Anholdte skulle selv have smøger og gik derfor med. De skulle til at gå hver til sit, men så kom politiet. Anholdte fik at vide, at han var anholdt for røveri og kunne slet ikke forstå det.

Foreholdt at vidnet har forklaret, at anholdte har sagt til drengen, at han skulle give sin telefon til X1, forklarede anholdte, at det ikke er rigtigt. Anholdte sagde til X1, at hvis drengen ikke havde flere penge, så kunne drengen jo ikke give flere. Anholdte har ikke sagt til drengen, at han skulle give flere penge.

Adspurgt forklarede anholdte, at der ikke var flere personer end anholdte, drengen, X1 og damen lige på stedet. Der var mennesker omkring dem, men de hav-

de ingen relation til denne episode.

Adspurgt af forsvareren forklarede anholdte, at han stod ca. 3 meter bag X1 og drengen, da de stod ved hæveautomaten. De nåede ikke at hæve noget. Drengen gik med damen. Anholdte gik med hen til kiosken, fordi han selv skulle have smøger.

Anholdte havde præcis 400 kr. på sig og købte en pakke smøger, så han har haft resten af pengene på sig. Han fik ikke penge af X1. Der har været overvågning, så hvis anholdte havde fået penge, så vil man kunne se det.

...

Anholdte forklarede om sine personlige og økonomiske forhold, at han går på Teknisk Skole i . Han skal starte i et hovedforløb efter at have færdiggjort grundforløbet. Han blev færdig for 2 måneder siden og har ventet på en plads. Han bor i egen lejlighed sammen med en anden. Han har fået kontanthjælp de sidste to måneder, mens han ikke har gået i skole."

....."

Under hovedforhandlingen i straffesagen, der blev afgjort den 30. september 2014, har erstatningsøgende afgivet følgende forklaring:

"...

Tiltalte E har forklaret, at han spillede fodbold på sammen med nogle venner, for han mødte X1. Han var på vej hjem efter fodbold. Han kom gående og så X1 og en anden på den anden side af vejen. Han kunne ikke høre noget, men han kunne se på deres kropsbewægelser, at de diskuterede. Efter cirka et minut blev han stoppet af X1, der spurgte ham om han havde en cigaret, hvilket tiltalte svarede nej til. Han gik helt hen til dem, da X1 kaldte på ham. Tiltalte kender ikke X1, men ham den anden dreng kender han.

Tiltalte blev nysgerrig og spurgte, hvad der foregik og om hvorfor de diskuterede. X1 fortalte tiltalte, at ham den anden dreng ved navn F skyldte X1 penge.

F forklarede, at han havde givet X1 de penge, som han skyldte, men X1 mente ikke, at det var nok. Tiltalte kunne se, at begge drenge var påvirket af stoffer. Begge drenge diskuterede fortsat. Tiltalte E mener, at diskussionen drejede sig om nogle stoffer F og X1 havde taget dagen før. De endte med at tage hen til en hæveautomat. Tiltalte tog ikke med til hæveautomaten. På et tidspunkt kom der en tilfældig kvinde forbi. F valgte at gå med kvinden. Tiltalte var på vej ind i en kiosk på det tidspunkt. X1 er ikke fra og ikke så kendt i området, hvorfor han spurgte tiltalte E om en kiosk i nærheden, hvor han kunne købe cigaretter. Da de gik ud fra kiosken stod politiet der, der oplyste dem om, at de blev sigtet for gaderoveri. Der var ikke så langt fra til kiosken. Tiltalte synes det var fint nok at gå med X1 til kiosken.

Tiltalte E forklarede endvidere, at han var for nysgerrig, hvorfor han blev på stedet under hele episoden. Han kunne godt høre lidt af hvad F og E talte om ved automaten. Inden de gik hen til automaten, nåede F at give X1 200 kr., men selve ved automaten gav han ikke X1 noget, da han begyndte at gå med

kvinden.

Da X1 kaldte på tiltalte til at starte med var det på dansk, men efterfølgende spurgte han tiltalte på somalisk, om han kunne ringe til en person. F var til stede, da X1 talte somalisk. Tiltalte hørte på et tidspunkt, at X1 truede F med, at han ville "choppe" (dræbe) ham, hvis han ikke fik pengene. Tiltalte sagde til X1, at han bare skulle lade F være, hvis han ikke havde pengene. F så nervøs ud.

Adspurgt af forsvareren forklarede tiltalte E, at da X1 råbte til ham, gik de begge mod hinanden. De mødtes henne ved F på gaden. De talte på dansk og F kunne forstå det. F sagde ingenting om, at det ikke passede, at han ikke skyldte penge til X1. Tiltalte havde kun set X1 få de 200 kr. Mere havde han ikke kendskab til. Tiltalte husker ikke, hvor længe han og X1 stod henne ved F. Tiltalte kunne konstatere, at F ikke kendte kvinden. F kom tilbage med politiet. Tiltalte havde penge på sig som tilhørte ham selv."

Retten's begrundelse og afgørelse.

Erstatningsøgende har efer sin egen forklaring overhørt og deltaget i samtalen mellem X1 og forurettede, hvor det er ubetænkeligt at lægge til grund, at X1 fremsatte ytringer og foretog handlinger, der var åbenbart strafbare. Erstatningsøgende blev herefter sammen med X1 og forurettede i et vist tidsrum, og forblev derefter, efter at forurettede havde forladt dem, sammen med X1, ligeledes af et tidsrum af en vis varighed.

Under disse omstændigheder findes erstatningsøgende at have udvist en sådan grad af uforsigtighed, at hans anholdelse og senere varetægtsfængsling har været en påregnelig følge af hans ageren.

Det er retten's samlede vurdering, at erstatningsøgende herved har udvist en sådan grad af egen skyld, at erstatning bør nægtes jf. retsplejelovens § 1018a, stk. 3.

Thi kendes for ret:

Anklagemyndigheden frifindes for det af erstatningsøgende rejste krav.

Erstatningsøgende skal betale sagens omkostninger.

Finn Haargaard

Udskriftens rigtighed bekræftes.

Retten på Frederiksberg, den 14. december 2015

Maria Nobel

kontorfuldmægtig

KOPI TIL SAGEN - Aktnummer 2015-521-2990-0

Advokat David Neutzsky-Wulff
Nyborg & Rørdam Advokatfirma
Store Kongensgade 77
1264 København K

DATO 16. marts 2015

JOURNAL NR.

RA-2015-521-2990

BEDES ANFØRT VED SVARSKRIVELSER

SAGSBEHANDLER: LMA

RIGSADVOKATEN

FREDERIKSHOLMS KANAL 16

1220 KØBENHAVN K

TELEFON 72 68 90 00

FAX 72 68 90 04

Ikke erstatning for uberettiget frihedsberøvelse - Deres j.nr.

De har klaget over en afgørelse, der er truffet af Statsadvokaten i København den 2. januar 2015, om at nægte erstatning til E ..

Jeg har besluttet ikke at ændre statsadvokatens afgørelse. Det betyder, at Deres klient ikke kan få erstatning for uberettiget frihedsberøvelse.

Begrundelse

De har i deres klage til mig bl.a. anført, at Deres klients passive forbliven på gerningsstedet ikke kan karakteriseres som culpøs, og De har i den forbindelse henvist til dommene i Ugeskrift for Retsvæsen 2013, side 1829 og Tidsskrift for Kriminalret 2004, s. 644. Desuden har De anført, at De ikke mener, at det fremgår af sagen, at et vidne har forklaret, at Deres klient har grebet fat i forurettedes nakke. For så vidt angår Deres klients forsinkede uddannelse, har De i forhold til opgørelsen af erstatningskravet henvist til Tidsskrift for Kriminalret 2007, s. 313.

Jeg er enig i statsadvokatens begrundelse for at nægte erstatning. Jeg kan derfor henvise til begrundelsen i statsadvokatens afgørelse.

Jeg kan oplyse, at dommen i Ugeskrift for Retsvæsen 2013, side 1829 drejede sig om et samlevende kærestepar, hvorfor jeg ikke finder, at dommen er sammenlignelig med nærværende sag. Desuden fremgår det af dommen i Tidsskrift for Kriminalret 2004, s.

644, at den erstatningssøgende var åbenlyst beruset, hvorfor jeg heller ikke finder, at denne dom er sammenlignelig med nærværende sag.

For så vidt angår spørgsmålet om, hvorvidt et vidne har forklaret, at Deres klient har taget fat i forurettedes nakke, kan jeg oplyse, at jeg ikke finder, at dette fremgår af sagen. Efter en samlet vurdering, finder jeg på trods af dette, at Deres klient har udvist en sådan egen skyld, at erstatningen skal bortfalde.

For så vidt angår Deres klients forsinkede uddannelse, mener jeg ikke, at kravet er tilstrækkeligt dokumenteret, og derfor ikke kan sammenlignes med dommen i Tidsskrift for Kriminalret 2007, s. 313.

RIGSADVOKATEN

SIDE 2

Sagens forløb

- I afgørelse af 2. januar 2015 nægtede statsadvokaten at yde erstatning.
- I brev af 19. januar 2015 har De klaget over afgørelsen.
- Den 22. januar 2015 har statsadvokaten sendt sagen til mig sammen med en udtalelse. Statsadvokaten har henholdt sig til sin afgørelse. Der er ikke kommet nye væsentlige oplysninger frem af betydning for sagen.

Lovgrundlag

- Min afgørelse er truffet efter reglerne i retsplejelovens § 1018 a, stk. 3 (ikke erstatning – egen skyld).

Mulighed for at klage mv.

Min afgørelse er endelig. Deres klient kan derfor ikke klage over den. Det står i retsplejelovens § 1018 e, stk. 3.

Deres klient kan anmode om, at retten tager stilling til erstatningskravet. Hvis Deres klient ønsker, at retten tager stilling til kravet, skal De oplyse dette til Statsadvokaten i København senest to måneder efter, at De har modtaget denne afgørelse. Det står i retsplejelovens § 1018 f, stk. 1.

Hvis De har spørgsmål til min afgørelse, er De velkommen til at kontakte Line Buchardt Marcussen.

Med venlig hilsen

Maj-Britt Martinussen